

přisvědčiti, ježto porušení slibu rukou dáním je zpravidla spojeno se škodlivými následky; v každém případě však nenastupují trestně právní následky, jež s křivou přísahou jsou spojeny (viz. odst. II. č. 2 a 3).

I. Právo občanské.

Každý poručník, vyjmouc děda, matku a bábu slíbí povinností své rukou dáním (§ 205 o. o. z.). Dříve nařizoval říšský policejní řád z r. 1577 tit. 32 složení přísahy; teprve dv. d. ze dne 12. dubna 1787 spokojil se místo přísahy se slibem rukou dáním (viz Stubenrach I. sv. str. 353). Porušení tohoto slibu má v zápětí, pokud se poručník nedopustil činu trestního, jen občanskoprávní následky, totiž uložení pokut peněžitých úřadem poručenským, sesazení s poručenství, pokud se týče náhradní povinnosti poručníka (§ 19 pat. ze dne 9. srpna 1854).

II. Řízení trestní.

1. Soudní svědci slibují plnění svých povinností rukou dáním a sice buď povšechně nebo pro jednotlivý případ zvláště (§ 102 tr. ř.). Porušení tohoto slibu má v zápětí pokuty peněžité (§ 20 tr. inst.) neb sesazení z úřadu.

2. Porotce, jehož vyznání zakazuje složení přísahy, slibuje rukou dáním (§ 313 tr. ř.). Porotcové jsou soudci (rozh. z 24. února 1877 č. 8332, sb. č. 132), dopustí se tudíž zneužitím moci úřední (přijímáním darů) zločinu, ať již byli do přísahy vzati nebo plnění svých povinností dle § 313 tr. ř. rukou dáním slíbili, neboť v případě § 313 posl. věty zastupuje slib rukou dáním patrně přísahu.

3. Ve věcech přestupkových svědek zpravidla nepřisáhá, nýbrž soudce může se spokojiti místo přísahy se slibem rukou dáním (§ 453 tr. ř.). Předpis, že nedospělci přísahati nesmějí, nevztahuje se na slib rukou dáním (rozh. z 20. dubna 1888 č. 1007), poněvadž slib rukou dáním v řízení přestupkovém přísaze na roveň postaven není (rozh. z 11. září 1885 č. 7158 sb. č. 816). Z toho též plyne, že křivá výpověď svědecká dotvrzená slibem rukou dáním se tresce co taková, avšak netresce se jako výpověď svědecká přísahou dotvrzená.

4. Slib obviněného, že se nevzdálí až do pravoplatného skončení řízení trestního beze svolení soudce vyšetřujícího z místa svého pobytu, není slibem rukou dáním, poněvadž § 191 tr. ř. dotvrzení tohoto slibu rukou dáním nežadá. Porušení tohoto slibu má v zápětí uvalení vazby vyšetřovací.

Slib snubní viz Snoubenci a Zasnoubení.

Slušnost soudcovská.

Slušnost (aequitas) byla v římském právu důležitým činitelem. Označovala tam protivu k »jus strictum«, stanovisko »bonae fidei«. Ježto dnes všechna právní jednání (vyjmouc snad směnečnoprávní) jsou »negotia bonae fidei«, odpadl zmíněný rozdíl. Mluví-li se dnes o slušnosti protivou k právu, lze tím rozuměti jen posouzení jednotlivého případu úchylné od abstraktních norem právních se zvláštním přihlédáním ke konkrétnímu stavu věci. Příkaz slušnosti vzniká tudíž z úvahy, jež je vyjádřena paremií: »summum jus, summa injuria«. Celé ústavy děkují za bytí své slušnosti, tak navrácení ve stav dřívější, udělení milosti atd. Povšechně závisí však protiva práva a slušnosti na zákoně a jen zřídka připouští zákon, aby stanovisko práva ve prospěch slušnosti opuštěno bylo. Kde ovšem zákon sám soudci slušnost předpisuje, stává se slušnost právem a protiva je